

Αριθμός 705/2003

Η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας
(άρθρο 3 ν. 2522/1997 και άρθρο 52 π.δ/τος 18/1989)

Συνεδρίασε σε συμβούλιο στις 4 Αυγούστου 2003 με την εξής σύνθεση : Γ. Παναγιωτόπουλος, Σύμβουλος της Επικρατείας, Πρόεδρος του Β΄ Τμήματος Διακοπών, Χρ. Ράμμος και Δ. Αλεξανδρής, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ι. Παπαχαραλάμπους.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 20 Ιουνίου 2003 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων :

της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΘΟΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και με τον διακριτικό τίτλο (ΘΟΛΟΣ Α.Ε.), που εδρεύει στον Δήμο Αμαρουσίου Αττικής, οδός Μ. Αλεξάνδρου αρ. 91 και 25^{ης} Μαρτίου, η οποία παρέστη με τους δικηγόρους : α) Νικ. Καμπά (Α.Μ. 2384) και β) Άννα Τσούτη (Α.Μ. 4103), που τους διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ο οποίος παρέστη με τον Αλ. Ροϊλό, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.», που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, οδός Σπύρου Λούη και Πάτμου, η οποία παρέστη με την δικηγόρο Χαρίκλεια Βασιλείου (Α.Μ. 10260), που την διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ζητείται να διαταχθούν ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με την προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου εκτέλεσης του έργου ΕΕ1/03 «αποχέτευση ομβρίων υδάτων χαμηλών

Αριθμός 705/2003

περιοχών Λ. Βάρης Κορωπίου (τμήμα Χ.Θ.0+850 έως Χ.Θ.2+000) και του 2^{ου} τμήματος της Μαραθώνιας Διαδρομής (από Χ.Θ.9+000 έως Παλλήνη)», προϋπολογισμού 11.250.000,00 ευρώ.

Ο Πρόεδρος, για να κριθεί η πιο πάνω αίτηση, συγκρότησε την Επιτροπή, σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 52 π.δ. 18/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 2 ν. 2522/1997), όρισε εισηγητή της υποθέσεως και ημερομηνία εκδίκασης της αιτήσεως.

Κατά τη συνεδρίασή της η Επιτροπή άκουσε τον Σύμβουλο Δ. Αλεξανδρή.

Κατόπιν η Επιτροπή άκουσε τους πληρεξούσιους της αιτούσας εταιρείας, οι οποίοι ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση, την πληρεξούσια της παρεμβαινούσης εταιρείας και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, που ζήτησαν την απόρριψή της.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (964328, 422331/2003 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).

2. Επειδή, με διακήρυξη της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τη μελέτη και κατασκευή Ειδικών Συγκοινωνιακών Έργων του Λεκανοπεδίου Αττικής (Ε.Υ.Δ.Ε./Ε.Σ.Ε.Α.), η οποία ενεκρίθη με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/636/7.3.2003 – ορθή επανάληψη 14.3.2003 – απόφαση της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., προκηρύχθη διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλουμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων, με το σύστημα της προσφοράς επί μέρους ποσοστών εκπτώσεως κατά ομάδες τιμών σε συμπληρωμένο τιμολόγιο ομαδοποιημένων τιμών της Υπηρεσίας, με έλεγχο ομαλότητας των επί μέρους ποσοστών εκπτώσεως, για την ανάδειξη αναδόχου εκτελέσεως του έργου ΕΕ1/03 «αποχέτευση ομβρίων υδάτων χαμηλών περιοχών Λ. Βάρης Κορωπίου (τμήμα Χ.Θ.0+850 έως Χ.Θ.2+000) και του 2^{ου} τμήματος της Μαραθώνιας Διαδρομής (από Χ.Θ.9+000 έως Παλλήνη)», προϋπολογισμού 11.250.000,00 ευρώ. Ακολουθως, διά του υπ'

Αριθμός 705/2003

αριθμ. 1/18.4.2003 πρακτικού της Επιτροπής Εισηγήσεως για Ανάθεση (Ε.Ε.Α.) του έργου όλες οι κατατεθείσες προσφορές ευρέθησαν ομαλές, όμως η προσφορά της αιτούσης εταιρείας, η οποία προσέφερε μέση έκπτωση 11%, εθεωρήθη ως «τελικά υπερβολικά χαμηλή» και η αιτούσα εκλήθη να την αιτιολογήσει γραπτώς με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/οικ./1706/18.4.2003 έγγραφο του Προϊσταμένου της ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ. Διά του ως άνω πρακτικού ε χαρακτηρίσθη ως «προσωρινή μειοδότη προσφορά», η προσφορά της εταιρείας «Ευρωπαϊκή Τεχνική Α.Ε.», η οποία προσέφερε μέση έκπτωση 7,60%. Η αιτούσα εταιρεία ανταπεκρίθη στην ανωτέρω πρόσκληση αιτιολογήσεως της προσφοράς της με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ 1779/23.4.2003 επιστολή της και τα συνημμένα σε αυτήν στοιχεία. Η Ε.Ε.Α. εγνωμοδότησε με το υπ' αριθμ. 2/5.5.2003 πρακτικό της υπέρ της απορρίψεως της κατατεθείσας υπό της αιτούσης εταιρείας αιτιολογήσεως και της αναθέσεως του έργου στην εταιρεία «Ευρωπαϊκή Τεχνική Α.Ε.». Επί της υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ 935/12.5.2003 ενστάσεως («αντιρρήσεων») της αιτούσης κατά του ως άνω πρακτικού εξεδόθη το υπ' αριθμ. 3/20.5.2003 πρακτικό της Ε.Ε.Α., με το οποίο εκρίθη και πάλι ότι η προσφορά της αιτούσης ήτο «υπερβολικά χαμηλή», ότι η κατατεθείσα γραπτή αιτιολόγησή της δεν αναιρούσε το χαρακτηρισμό αυτό και ότι το έργο έπρεπε να ανατεθεί στην προαναφερθείσα εταιρεία (Ευρωπαϊκή Τεχνική Α.Ε.). Κατόπιν των ανωτέρω, εξεδόθη η υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/2065/26.5.2003 απόφαση της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., με την οποία έγιναν δεκτά τα ως άνω πρακτικά της Ε.Ε.Α., απερρίφθησαν οι αντιρρήσεις της αιτούσης κατά του πρακτικού 2/2.5.2003 της Ε.Α., ενεκρίθη το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και το έργο ανετέθη στην εταιρεία «Ευρωπαϊκή Τεχνική Α.Ε.». Η αιτούσα ήσκησε εμπροθέσμως (ήτοι εντός του, κατά το άρθρο 3 παρ. 2 ν. 2522/97, πενθημέρου) την υπ' αριθμ. πρωτ. 1003/2.6.2003 προσφυγή (η 31.5.2003 και 1.6.2003 ήταν Σάββατο και Κυριακή) κατά της ως άνω αποφάσεως του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία απερρίφθη σιωπηρώς, κατόπιν απράκτου παρόδου της νομίμου δεκαήμερου προθεσμίας, την 12.6.2003. Κατόπιν

Αριθμός 705/2003

τούτου, η αιτούσα ήσκησε, επίσης εμπροθέσμως, την 20.6.2003 (εντός της νομίμου δεκαημέρου προθεσμίας από της σιωπηράς απορρίψεως της προσφυγής του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 2522/97), την παρούσα αίτηση, με την οποία ζητεί να ληφθούν τα κατάλληλα, για την προστασία των εννόμων συμφερόντων της, ασφαλιστικά μέτρα και, ιδίως, να ανασταλεί η εκτέλεση της, ως άνω, αποφάσεως της Υπ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (κατά της οποίας έχει ασκήσει και αίτηση ακυρώσεως), να μην υπογραφεί δε η σύμβαση εκτελέσεως του έργου με την αναδειχθείσα μειοδότηρια εταιρεία.

3. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός εμπίπτει, ως εκ του αντικειμένου και του ύψους της προϋπολογιζομένης δαπάνης (11.250.000 ευρώ) στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 93/37/ΕΟΚ του Συμβουλίου και 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου (όριο 6.242.028 ευρώ) και, επομένως, διέπεται από το ν. 2522/1997.

4. Επειδή, παρεμβαίνει με έννομο συμφέρον η ανωτέρω εταιρεία «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

5. Επειδή, όπως προκύπτει από το προοίμιο της διακηρύξεως του διαγωνισμού, αυτός διεξάγεται συμφώνως προς τους όρους της και βάσει διατάξεων σειράς νόμων, μεταξύ των οποίων και ο ν. 2576/1998. Στο άρθρο 1 παρ. 1.8 της διακηρύξεως ορίζεται ότι τα πρωτότυπα πρακτικά και όλες οι ανοιγείσες οικονομικές προσφορές, οι οποίες κατετέθησαν και έγιναν δεκτές θα διαβιβασθούν στην επιτροπή εισηγήσεως για ανάθεση, η οποία θα εξετάσει τις προσφορές και θα γνωμοδοτήσει σχετικώς, συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 2756/98 αρ. 2 και των σχετικών αποφάσεων του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ [Δ17α/08/16/ΦΝ402/10.2.98 (φ. 116 Β'), Δ17α/10/65ΦΝ402/24.7.98 (φ. 835 Β') και Δ17α/07/37/ΦΝ402/3.7.2000 (φ. 887 Β')]. Περαιτέρω, στο άρθρο 12 της ίδιας διακηρύξεως ορίζεται ότι για την ανάδειξη του αναδόχου ισχύουν οι διατάξεις του ν. 1418/1984, ως, τροποποιηθείς με τον ν. 2576/98, ισχύει και οι προμνημονευθείσες υπουργικές αποφάσεως (παρ. 12.1), ότι για την ανάδειξη του αναδόχου η χαμηλότερα προσφορά αποτελεί βασικό, αλλά όχι το μοναδικό κριτήριο, ότι η πιο συμφέρουσα προσφορά για το Δημόσιο είναι συνάρτηση και άλλων

Αριθμός 705/2003

κριτηρίων και παραμέτρων, όπως προσδιορίζονται στις διατάξεις του ν. 2576/98 (παρ. 12.2), και ότι, εφ' όσον από την εφαρμογή των ανωτέρω υπουργικών αποφάσεων ευρεθούν «τελικά υπερβολικά χαμηλές προσφορές» («Τ.ΥΧΠ»), οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες τις υπέβαλαν, θα πρέπει να τις αιτιολογήσουν. Στο άρθρο 13 της διακήρυξης ορίζεται ότι το έργο εντάσσεται στην κατηγορία υδραυλικών και για τον προσδιορισμό του συντελεστού «ρ» του ν. 2576/98 ισχύουν οι αντίστοιχες εξισώσεις, οι καθοριζόμενες στο άρθρο 1 παρ. 1 της Υ.Α. Δ17α/10/65/ΦΜ402/98. Τέλος, στο άρθρο 17 παρ. 17.1 της διακήρυξης ορίζεται ότι για όλα τα θέματα, τα αφορώντα την κατασκευή του έργου, ισχύει, μεταξύ άλλων, ο ν. 2576/98 και οι συναφείς υπουργικές αποφάσεις. Όπως, εξ άλλου, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αιτούσα εταιρεία, συμπεριλαμβανομένη μεταξύ των προσκληθεισών να υποβάλουν προσφορά με τη διακήρυξη του διαγωνισμού, υπέβαλε το από 9.4.2003 «έντυπο προσφοράς ποσοστών έκπτωσης», με το οποίο, αφού εδήλωσε ότι έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπρατήσεως του έργου και ότι εμελέτησε λεπτομερώς τις επιτόπιες συνθήκες για την κατασκευή του, προσέφερε έκπτωση κατά ομάδα ομοειδών εργασιών (ομάδα 1 : «χωματουργικά», ομάδα 2 : «τεχνικά» και ομάδα 3 : «οδοστρωσία-ασφαλτικά») ίση σε όλες τις περιπτώσεις προς 11%, δηλαδή μέση έκπτωση 11%. Με το πρακτικό 1/18.4.2003 της Ε.Ε.Α. εκρίθη, ύστερα από το σχετικό μαθηματικό υπολογισμό, τον γενόμενο κατ' εφαρμογήν των ορισμών του άρθρου 2 του ν. 2576/98 και των κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων, των εκδοθεισών κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού (Υ.Α. Δ17α/08/16/ΦΝ402/10.2.98, Δ17α/10/65/ΦΝ402/24.7.98 και Δ17α/07/37/ΦΝ402/3.7.2000), ότι η προσφορά της αιτούσης ήτο «τελικά υπερβολικά χαμηλή» και, για το λόγο αυτό, έπρεπε να κληθεί να την αιτιολογήσει, δυνάμει δε των ιδίων διατάξεων απερρίφθη η εν λόγω προσφορά με την μνημονευομένη στην πρώτη σκέψη απόφαση της Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

Αριθμός 705/2003

6. Επειδή, προβάλλεται ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 2 του ν. 2576/1998 (φ. 25 Α') και εφαρμοσθείσα στην προκειμένη περίπτωση μαθηματική μέθοδος προσδιορισμού των χρηζουσών αιτιολογήσεως «τελικά υπερβολικά χαμηλών προσφορών», όπως εξειδικεύεται με τις υπ' αριθμ. Δ17α/08/16/ΦΝ402/10.2.98 (φ. 116 Β') και Δ17α/10/65/ΦΝ402/24.7.98 (φ. 835 Β') αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, δεν είναι, καθ' ευστήν, συμβατή με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 παρ. 4 της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Εφ' όσον όμως οι μνημονευόμενες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις της διακηρύξεως παραπέμπουν στις ανωτέρω διατάξεις του ν. 2576/98 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών Υ.Α., οι διατάξεις αυτές έχουν καταστεί ρήτρες της διακηρύξεως, το περιεχόμενο της οποίας ήτο εν γνώσει της αιτούσης κατά την κατάθεση της προσφοράς της, όπως προκύπτει από τη μνημονευόμενη στην προηγούμενη σκέψη ρητή σχετική δήλωσή της. Με τα δεδομένα αυτά, ο εξεταζόμενος λόγος πλήσσει, κατ' ουσίαν, το κύρος ρητρών της διακηρύξεως, προβλεπουσών εφαρμογή της ως άνω μαθηματικής μεθόδου, στο πλαίσιο του επιδίκου διαγωνισμού και, επομένως, είναι απαράδεκτος, εφ' όσον ούτε προβάλλεται από την αιτούσα, ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι αυτή ήσκησε κατά της διακηρύξεως του διαγωνισμού αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ή αίτηση ακυρώσεως, αμφισβητώντας τη νομιμότητα των ανωτέρω ρητρών ή ότι έλαβε μέρος στο διαγωνισμό διατυπώνοντας σχετική επιφύλαξη (πρβλ. Ε.Α. 527/2002, 104/2002, 641/2001, 469/2001 κ.ά., επίσης πρβλ. Ολομ. ΣΤΕ 1415/2000, 966/1998 κ.ά.).

7. Επειδή, ο λόγος, με τον οποίο προβάλλεται ότι οι μνημονευόμενες στην προηγούμενη σκέψη υπουργικές αποφάσεις εξεδόθησαν καθ' υπέρβαση των ορίων της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 2576/1998 είναι απορριπτέος, προεχόντως, ως απαράδεκτος, διότι προβάλλεται το πρώτον με την παρούσα αίτηση χωρίς να συμπεριληφθεί στις νομικές

Σ.Α.Τ.Ε.

Αριθμός 705/2003

αιτιάσεις, τις προβαλλόμενες υπό της αιτούσης με την προσφυγή του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 2522/1997 (άρθρο 3 παρ. 3 ν. 2522/1997).

8. Επειδή, η προσφορά της αιτούσης εταιρείας εκρίθη με το πρακτικό 1/18.4.2003 της Ε.Ε.Α. ως «τελικά υπερβολικά χαμηλή» (και όχι ως «εξαιρετικά υπερβολικά χαμηλή»), για το λόγο δε αυτό εκλήθη η αιτούσα να υποβάλει γραπτή αιτιολόγηση, η οποία τελικώς απερρίφθη με τη μνημονευθείσα ανωτέρω απόφαση της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δεν εφηρμόσθησαν, επομένως, στην προκειμένη περίπτωση οι διατάξεις των εδαφίων των προστεθεισών με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. Δ17α/10/64/ΦΝ402/12.8.98 Υ.Α (φ. 835 Β') στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 3 της Υ.Α. Δ17α/08/16/ΦΝ402/98 (φ. 116 Β'), όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμον εν προκειμένω χρόνον, με τις οποίες εθεσπίσθη ειδική περίπτωση αποκλεισμού των «εξαιρετικά υπερβολικά χαμηλών προσφορών», χωρίς στάδιο αιτιολογήσεώς των. Με τα δεδομένα αυτά, οι προβαλλόμενοι με την αίτηση λόγοι, κατά τους οποίους η ως άνω ρύθμιση αντίκειται στην οδηγία 93/37/Ε.Ο.Κ. πρέπει να απορριφθούν, προεχόντως, ως ερειδόμενοι επί εσφαλμένης προϋποθέσεως.

9. Επειδή, συμφώνως με όσα έχουν γίνει δεκτά από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, από τη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 4 της οδηγίας 93/37/Ε.Ο.Κ. (Ε.Ε.Λ. 199), η οποία ορίζει ότι : Εάν, για μια δεδομένη σύμβαση, οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές, σε σχέση με τις προβλεπόμενες εργασίες, η αναθέτουσα αρχή πριν να απορρίψει τις προσφορές αυτές, ζητά εγγράφως τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες για τα στοιχεία της προσφοράς και επαληθεύει τα στοιχεία της προσφοράς, λαμβάνοντας υπ' όψιν την παρεχομένη αιτιολόγηση. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λαμβάνει υπ' όψιν την αιτιολόγηση σχετικά με την οικονομία που επιτυγχάνεται χάρη στη μέθοδο κατασκευής ή τις τεχνικές λύσεις που έχουν επιλεγεί ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες υπό τις οποίες ο προσφέρων εκτελεί τις εργασίες ή την πρωτοτυπία της μελέτης του, προκύπτουν τα ακόλουθα : α) απαγορεύεται στα κράτη μέλη να θεσπίζουν διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν ότι αποκλείονται αυτομάτως

Αριθμός 705/2003

από τους διαγωνισμούς για τις συμβάσεις δημοσίων έργων ωρισμένες προσφορές, οι οποίες καθορίζονται βάσει μαθηματικού κριτηρίου, αντί να υποχρεώνουν την αναθέτουσα αρχή να ακολουθεί τη διαδικασία εξακριβώσεως, κατόπιν ακροάσεως των ενδιαφερομένων, όπως προβλέπεται από την οδηγία, β) η οδηγία δεν ορίζει την έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» και, κατά μείζονα λόγο, δεν καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού του κατωφλίου «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς». Το έργο αυτό ανήκει, κατά συνέπεια, στα κράτη μέλη, τα οποία οφείλουν, πάντως, κατά τη θέσπιση των σχετικών μεθόδων, να τηρούν την αρχή της αντικειμενικότητας και να μην εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις γ) μολονότι το κοινοτικό δίκαιο απαγορεύει τον αυτόματο αποκλεισμό από τους διαγωνισμούς για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων ωρισμένων προσφορών, οι οποίες καθορίζονται βάσει μαθηματικού κριτηρίου, αντιθέτως, το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει, κατ' αρχήν, να χρησιμοποιείται μαθηματικό κριτήριο, όπως ένα κατώφλιο «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», εφ' όσον, πάντως, το αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγει η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού δεν έχει άκαμπτο χαρακτήρα και εφ' όσον τηρείται η απαίτηση για έλεγχο των προσφορών αυτών, κατόπιν ακροάσεως των ενδιαφερομένων υποψηφίων, δ) προτού η αναθέτουσα αρχή προχωρήσει στην απόρριψη μίας προσφοράς «ως ασυνήθιστα χαμηλής», πρέπει να παράσχει στο διαγωνιζόμενο, ο οποίος υπέβαλε την εν λόγω προσφορά, τη δυνατότητα να εκθέσει λυσιτελώς την άποψή του επί εκάστου των στοιχείων που συνθέτουν τις προτεινόμενες από αυτόν τιμές. Δεδομένου δε ότι, στο πλαίσιο της αναπτύξεως πραγματικού ανταγωνισμού στον τομέα των δημοσίων έργων, η ανωτέρω δυνατότητα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ευρύτερη και πληρέστερη, ο διαγωνιζόμενος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει προς στήριξη της προσφοράς του όλες τις αιτιολογήσεις (ιδίως δε αυτές που αναφέρει το άρθρο 30 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ), τις οποίες κρίνει ο ίδιος ενδεδειγμένες, εν όψει της φύσεως και των χαρακτηριστικών του εν λόγω έργου. χωρίς οποιονδήποτε σχετικό περιορισμό η αναθέτουσα αρχή

Αριθμός 705/2003

υποχρεούται, εξ άλλου, να λάβει υπ' όψιν της και να αξιολογήσει το σύνολο των αιτιολογήσεων, τις οποίες παρέσχε ο διαγωνιζόμενος, προτού λάβει την απόφασή της σχετικά με το αν θα κάνει δεκτή ή θα απορρίψει την εν λόγω προσφορά ε) από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, εν όψει τόσο του γράμματός του, όσο και του σκοπού του, το άρθρο 30, παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ δεν προβλέπει έναν εξαντλητικό κατάλογο των δυναμένων να προβληθούν από το διαγωνιζόμενο αιτιολογήσεων, αλλά περιορίζεται στην ενδεικτική απαρίθμηση ωρισμένων παραδειγμάτων των αιτιολογήσεων, τις οποίες ο υποψήφιος μπορεί να παράσχει, προκειμένου να αποδείξει τη σοβαρότητα των διαφόρων στοιχείων των τιμών που προτείνει κατά μείζονα λόγο η προμνησθείσα διάταξη της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ δεν επιτρέπει τον αποκλεισμό ωρισμένων ειδών αιτιολογήσεων, στ) οποιοσδήποτε περιορισμός των ανωτέρω δυνατοτήτων των διαγωνιζομένων θα ερχόταν σε πρόδηλη αντίθεση με τον σκοπό της οδηγίας (η οποία αποβλέπει στη δημιουργία συνθηκών ελεύθερου ανταγωνισμού μεταξύ όλων των υποψηφίων), δεδομένου ότι οδηγεί στον αποκλεισμό, άνευ ετέρου, των προσφορών, οι αιτιολογήσεις των οποίων στηρίζονται σε εκτιμήσεις διαφορετικές από αυτές που δέχεται η ισχύουσα εθνική ρύθμιση και τούτο παρά το γεγονός ότι οι προσφορές αυτές είναι, ενδεχομένως, περισσότερο συμφέρουσες για την αναθέτουσα αρχή, ζ) κατά συνέπειαν, το άρθρο 30 παράγραφος 4 της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ απαγορεύει εθνική ρύθμιση, η οποία αφ' ενός μεν επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή να μη λαμβάνει υπ' όψιν της, για τις ανάγκες του ελέγχου των «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών», παρά μόνον ωρισμένες αιτιολογήσεις, περιοριστικώς απαριθμούμενες, αφ' ετέρου δε αποκλείει ρητώς ωρισμένα είδη αιτιολογήσεων, όπως είναι αυτές, οι οποίες αφορούν κάθε στοιχείο, η κατωτάτη τιμή του οποίου καθορίζεται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ή μπορεί να προσδιοριστεί βάσει επισήμων στοιχείων (βλ. αποφάσεις της 27.11.2001, - 285-6/99, Impresa Lombardini και Impresa Mantovani, Συλλογή 2001, σ. Ι - 9233, ιδίως σκέψεις 45, 67-69, 72-73, 82-85, της 18.6.1991, C - 295/89, Dona

Alfonso, Συλλογή 1991, σ. 1 – 2967, - της 22.6.1989, 103/88, Fratelli Constanzo, Συλλογή 1989, σ. 1839, ιδίως σκέψεις 17-19 και 21 και της 10.2.1982, 76/81, Transporoute. Συλλογή 1982, σ. 417, ιδίως σκέψεις 16-18).

10. Επειδή, εν όψει των ανωτέρω, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 της υπ' αριθμ. Δ17α/08/16/Φ.Ν.402/10.2.98 υπουργικής απόφασεως (φ. 116 Β'), η οποία εξεδόθη κατ' επίκληση των εξουσιοδοτικών διατάξεων του άρθρου 2 (παρ. 2 και 3) του ν. 2576/1998 (φ. 25 Α') και ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι η γραπτή αιτιολόγηση μιας «τελικά υπερβολικά χαμηλής προσφοράς», προκειμένου να εξεταστεί, αξιολογηθεί και κριθεί από την Ε.Ε.Α., πρέπει να αναφέρεται «στην οικονομία που επιτυγχάνεται λόγω της μεθόδου κατασκευής που θα εφαρμοσθεί σε σημαντικά επί μέρους στοιχεία του έργου, τα οποία αντιστοιχούν σε σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού του ή λόγω τεχνικών λύσεων, οι οποίες να είναι πρωτότυπες σε σχέση με τις κοινά εφαρμοζόμενες ή τις συμβατικά καθοριζόμενες τεχνικές λύσεις» και «σε κάθε περίπτωση τόσο η μέθοδος κατασκευής όσο και οι τυχόν πρωτότυπες τεχνικές λύσεις πρέπει να αναλύονται και τεκμηριώνονται συγκριτικά προς τις συνήθεις συμβατικές μεθόδους ή προς τους συνήθως εφαρμοζόμενους ή συμβατικά προβλεπομένους τρόπους κατασκευής», είναι ανίσχυρη, ως αντίθετη στην υπερτέρας τυπικής ισχύος (πρβλ. ΣτΕ 3312-3/1989) ρύθμιση της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ, κατά το μέρος της με το οποίο η δυνατότητα αιτιολογήσεως των «τελικά υπερβολικά χαμηλών προσφορών» περιορίζεται στην επίκληση ωρισμένων, περιοριστικώς απαριθμουμένων, στοιχείων, με αποκλεισμό της δυνατότητας επικλήσεως άλλων, ενδεχομένως ευνοϊκών για τη διαμόρφωση του κόστους, στοιχείων, τα οποία θεωρούνται ήδη ενσωματωμένα στον υπολογισμό της προσφοράς «οριακού κόστους εργασιών», η οποία, κατά την ανωτέρω διάταξη της υπουργικής απόφασεως, παρέχει το όριο («κατώφλιο») της εκπτώσεως, πέραν του οποίου μία προσφορά χαρακτηρίζεται ως «τελικά υπερβολικά χαμηλή». Επομένως, οι διαγωνιζόμενοι δύνανται να επικαλεσθούν προς αιτιολόγηση μιας τέτοιας προσφοράς οποιοδήποτε στοιχείο έχει, κατ'

Αριθμός 705/2003

αυτούς, θετική επίδραση στο κόστος εκτελέσεως του έργου, η δε αναθέτουσα αρχή οφείλει να αξιολογήσει το σύνολο των εν λόγω στοιχείων και να κρίνει ητιολογημένως αν πράγματι θεμελιώνουν ευνοϊκές συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη συμπίεση του κόστους κατασκευής του έργου και το συναφές ύψος της εκπτώσεως, την οποία προσφέρει ο διαγωνιζόμενος σε σχέση με το οριακό κόστος του έργου (βλ. Ε.Α. 527/2003).

11. Επειδή, η αιτούσα εταιρεία κατέθεσε ενώπιον της Ε.Ε.Α. προς αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της, την από 23.4.2003 τεχνική έκθεση, στην οποία συμπεριέλαβε συγκριτικούς πίνακες κόστους εργασιών στους τομείς «Χωματοουργικά», «Τεχνικά Έργα» και «Οδοστρωσία – Ασφαλτικά», οι οποίες προβλέπεται να εκτελεστούν κατά την κατασκευή :

α) του οδικού έργου ΕΕ11/01 «Λεωφόρος Βάρης – Κορωπίου Τμήμα από Χ.Θ.0+ 858 έως Χ.Θ. 2+000, και β) του οδικού έργου ΕΕ8/01 «Μαραθώνια Διαδρομή – Τμήμα από Μαραθώνα (Χ.Θ.0 + 000) έως έξοδος Ν. Μάκρης (Χ.Θ.9 + 00), δηλαδή έργου το οποίο εκτελείται σε περιοχή, γειτνιάζουσα προς τη ζώνη εκτελέσεως του υπό δημοπράτηση έργου, κατά το μέρος του που το τελευταίο πρόκειται να εκτελεσθεί στο 2^ο τμήμα της Μαραθωνίου Διαδρομής (από Χ.Θ.9 + 00 έως Παλλήνη). Ειδικότερον, στους ανωτέρω συγκριτικούς πίνακες η αιτούσα παρέθεσε, κατά κατηγορία και είδος εργασιών, τις τιμές μονάδος και το αντίστοιχο συνολικό κόστος εκτελέσεως του υπό ανάθεση έργου με βάση την προσφορά της και τα αντίστοιχα αριθμητικά μεγέθη για τις ίδιες κατηγορίες και τα ίδια είδη εργασιών, όπως προκύπτουν με βάση τους ισχυρισμούς της, αφ' ενός μεν από την οικονομική προσφορά του αναδόχου του έργου της Λεωφ. Βάρης-Κορωπίου, ο οποίος φέρεται να έγινε δεκτός με ποσοστό μείσης εκπτώσεως 30.56%, αφ' ετέρου δε από τον προϋπολογισμό της Υπηρεσίας για το έργο της Μαραθωνίου Διαδρομής, στο οποίο ο ανάδοχος φέρεται να έγινε δεκτός με έκπτωση 11%. Με τη μνημονευόμενη τεχνική έκθεση η αιτούσα προέβαλε τον ισχυρισμό ότι τα ανωτέρω έργα επελέγησαν προς σύγκριση με το υπό ανάθεση, διότι οι θέσεις κατασκευής τους είναι ίδιες, διότι υπάρχουν αρκετές όμοιες εργασίες, για τις οποίες οι αντίστοιχες τιμές είναι

Αριθμός 705/2003

συγκρίσιμες, και τέλος διότι, εφ' όσον όλα τα έργα είναι δημόσια, οι αντίστοιχες τιμές των τιμολογίων, των προϋπολογισμών μελέτης, αλλά και των τελικώς συναπτομένων συμβάσεων, είναι επίσημες. Από τα ως άνω συγκριτικά στοιχεία, τα οποία επεκαλέσθη η αιτούσα, προκύπτει ότι οι τιμές μονάδος και οι αντίστοιχες συνολικές αμοιβές της, συμφώνως προς την προσφορά της, είναι, στην πλειονότητά τους, υψηλότερες από τις αντίστοιχες τιμές προϋπολογισμού ή εκτελέσεως των ως άνω συγκριτικώς αναφερομένων έργων. Η αιτούσα, η οποία φέρεται ως θυγατρική εταιρεία της Α.Ε. «Μηχανική Α.Ε.», προέβαλε συναφώς με την αυτή τεχνική έκθεση ως στοιχείο μείωσης του κόστους κατασκευής του δημοπρατούμενου έργου, το οποίο δικαιολογεί την δοθείσα έκπτωση, ότι η μητρική της εταιρεία «Μηχανική Α.Ε.» διαθέτει ανεπτυγμένα εργοτάξια στο έργο της επί της Λεωφ. Βάρης – Κορωπίου, στο έργο «Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις ΟΑΚΑ» και στο έργο «Ολυμπιακό συγκρότημα Ελληνικού», τα οποία κατασκευάζει ως ανάδοχος μαζί με κοινοπρακτούσες κατασκευαστικές επιχειρήσεις εντός του λεκανοπεδίου Αττικής. Με το υπ' αριθμ. 3/20.5.2003 πρακτικό της Ε.Ε.Α., το οποίο έγινε δεκτό από την αναθέτουσα αρχή, οι ανωτέρω λόγοι της αιτιολογήσεως της προσφοράς της αιτούσης εταιρείας εκρίθησαν απορριπτέοι με την αιτιολογία ότι η σύγκριση του υπό δημοπράτηση έργου με τα αναφερθέντα οδικά έργα της Λεωφ. Βάρης – Κορωπίου και της Μαραθωνίου Διαδρομής δεν είναι δυνατή, επειδή α) το επίδικο έργο είναι υδραυλικό, ενώ τα συγκρινόμενα με αυτό έργα είναι έργα οδοποιίας και, ως εκ τούτου, οι τιμές των εργασιών κατασκευής τους δεν είναι συγκρίσιμες με τις αντίστοιχες τιμές του υπό ανάθεση έργου, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι για την τιμολόγηση των εν λόγω εργασιών εφαρμόζεται αναλόγως του είδους του έργου διαφορετική ανάλυση τιμών (ΥΔΡ και ΟΔΟ), και β) το δημοπρατούμενο έργο αναλύεται σε δύο χωριστά μεταξύ τους έργα, τα οποία εκτελούνται σε διαφορετικές περιοχές (περιοχή «Βλάχικα» της Βάρης και περιοχή Ν. Βουτζά της Μαραθωνίου Διαδρομής), οι οποίες απέχουν μεταξύ τους πλέον των είκοσι χιλιομέτρων, με συνέπεια το όλο κόστος του έργου να επιβαρύνεται σημαντικά από την ανάγκη υπάρξεως δύο

εργοταξίων. Επίσης, η Διοίκηση επεκαλέσθη για την απόρριψη της αιτιολογήσεως ότι α) η αιτούσα υποκοστολογεί συγκεκριμένα κονδύλια της ομάδος των χωματοουργικών εργασιών, ως προς την ημερησία δαπάνη μηχανημάτων στην κατασκευή υδραυλικών έργων (500 ευρώ και όχι 300 ευρώ, όπως αναφέρεται στην αιτιολόγηση), την ωριαία δαπάνη χωματοουργού (12,75 ευρώ/ώρα και όχι 9,5 ευρώ/ώρα, όπως αναφέρεται στην αιτιολόγηση), την απασχόληση ανειδίκευτου εργάτου, η οποία παραλείπεται από την αιτιολόγηση, και το κόστος της αποκομιδής των προϊόντων εκσκαφής (η αιτιολόγηση αναφέρεται σε μέση απόσταση 20μ. ενώ στα αντίστοιχα άρθρα του τιμολογίου προβλέπεται η μεταφορά και αποκομιδή προϊόντων σε οποιαδήποτε απόσταση), με αποτέλεσμα η αιτιολόγηση που υπέβαλε να μην ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, β) στηρίζει την αιτιολόγηση της προσφοράς της, όσον αφορά τις τιμές των υλικών οδοστρωσίας σε μη ηγγυημένη προσφορά ενός λατομείου, η οποία έχει δοθεί από τον Φεβρουάριο του 2003 προς τη μητρική της αιτούσης εταιρεία «Μηχανική Α.Ε.», με την επιφύλαξη ότι οι τιμές μπορεί να μεταβληθούν ανά πάσα στιγμή και, πάντως, αφορά άλλο έργο («Ελληνικό»), χωρίς, περαιτέρω, να λαμβάνεται υπ' όψιν ότι οι τιμές των υλικών επιβαρύνονται με δημοτικό φόρο 5%, όσον δε αφορά την κοστολόγηση των εργασιών ασφαλτοστρώσεως βασίζεται σε προσφορά για την προμήθεια ασφάλτου από λατομείο της περιοχής, η οποία δεν επισυνάπτεται στην αιτιολόγηση, και γ) όσον αφορά στην αιτιολόγηση των τεχνικών εργασιών (Ομάδα 2), δεν περιλαμβάνεται στις παρατιθέμενες τιμές το κόστος των «ξυλοτύπων» και «καμπυλών», ενώ όσον αφορά τις εργασίες διαστρώσεως, αναφέρεται αορίστως ότι θα εκτελεσθούν από έμπειρο σύνεργείο, χωρίς να παρατίθενται στοιχεία τεκμηριώσεως της σχετικής δαπάνης.

12. Επειδή, η απόρριψη της αιτιολογήσεως της προσφοράς της αιτούσης εταιρείας με την ανωτέρω αιτιολογία δεν παρίσταται νόμιμη, συμφώνως προς όσα εκτίθενται στην ογδόη και ενάτη σκέψεις, δεδομένου ότι, εφ' όσον η αιτούσα επεκαλέσθη συγκεκριμένα στοιχεία κόστους ομοειδών εργασιών στα

Αριθμός 705/2003

μνημονευόμενα έργα, τα οποία μάλιστα απορρέουν, κατά τους ισχυρισμούς της, από τιμές δυνάμενες να χαρακτηρισθούν επίσημες, αφού προκύπτουν είτε από τις προσφορές των αναδόχων των ως άνω έργων, είτε από τους σχετικούς προϋπολογισμούς τους, η ανωτέρω αιτιολογία έπρεπε να αναφέρεται ειδικώς στα ως άνω στοιχεία και να παραθέτει επακριβώς τους λόγους, για τους οποίους εργασίες όμοιες κατά κατηγορία και είδος αποτιμώνται διαφορετικά, εν όψει των ιδιαίτερων οικονομοτεχνικών συνθηκών κατασκευής του κάθε συγκεκριμένου έργου, ώστε να δικαιολογείται, με βάση τις συνθήκες αυτές, η διαφορετική αποτίμηση· δεν συνιστά δε ειδική αιτιολογία η επίκληση από τη Διοίκηση διαφορετικών αναλύσεων τιμών για το ίδιο είδος εργασιών, η οποία γίνεται με γενική αναφορά στο είδος των συγκρινομένων έργων (έργα οδοποιίας – υδραυλικά έργα) και όχι σε σχέση με τις ιδιαίτερες συνθήκες κατασκευής καθενός από αυτά. Ειδικότερον, όσα αναφέρονται στο πρακτικό 3/20.5.2003 της Ε.Ε.Α. για την ημερησία δαπάνη εκσκαπτικού μηχανήματος και για την ωριαία δαπάνη χωματοουργού προκύπτουν από τις οικείες αναλύσεις τιμών κατά κατηγορία έργου και όχι από σύγκριση πραγματικών συνθηκών μεταξύ των συγκεκριμένων έργων. Περαιτέρω, όσα αναφέρει το ως άνω πρακτικό περί μη λήψεως υπ' όψιν από τη δοθείσα αιτιολόγηση του κόστους απασχολήσεως ανειδίκευτου εργάτου στις χωματοουργικές εργασίες, του κόστους μεταφοράς – αποκομιδής των προϊόντων εκσκαφής και του κόστους των «ξυλοτύπων» και «καμπυλών» δεν συνιστούν επαρκή αιτιολογία για την απόρριψη της αιτιολογήσεως, διότι δεν αναφέρονται σε προσδιορισμένες ποσοτικά επιβαρύνσεις του κόστους από τις πιο πάνω αιτίες, οι οποίες να ανατρέπουν τα συγκεκριμένα αριθμητικά μεγέθη, τα οποία επικαλείται η αιτούσα, ως προς το κόστος των αντιστοιχών εργασιών. Εξ άλλου, η Διοίκηση δεν παραθέτει συγκεκριμένα στοιχεία προς αμφισβήτηση του κόστους των υλικών οδοστρώσεως και ασφαλτοστρώσεως σε σχέση με τις ενδεικτικές, έστω, τιμές, οι οποίες προκύπτουν, ως προς τα ανωτέρω υλικά από σχετική προσφορά της εταιρείας «Ασφαλτική ΑΒΤΕ», με ημερομηνία 3.2.2003, την οποία προσεκόμισε η αιτούσα για αμφότερες τις ως άνω κατηγορίες υλικών. Τέλος, ναι μεν η Διοίκηση επικαλείται με το 3/20.5.2003 πρακτικό της Ε.Ε.Α., προς απόκρουση των συγκριτικών στοιχείων, τα οποία επαρουσίασε η αιτούσα,

Αριθμός 705/2003

την επιβάρυνση του κόστους του δημοπρατουμένου έργου λόγω της ανάγκης να κατασκευασθούν δύο αυτοτελή εργοτάξια για την εκτέλεσή του, δεν προσδιορίζει όμως, περαιτέρω, το βαθμό επιβαρύνσεως του κόστους αυτού για την αιτούσα (ανατρεπτικού της προσφερθείσης εκπτώσεως), ιδίως ενόψει του ότι «... όλοι ανεξαιρέτως οι διαγωνισθέντες στην υπόψη δημοπρασία [επομένως και η αιτούσα εταιρεία] διατηρούν εργοτάξιο στον ν. Αττικής και μάλιστα οι περισσότεροι εξ αυτών πλησίον της μίας εκ των δύο περιοχών, όπου προβλέπεται να κατασκευασθεί το υπόψη έργο (περιοχή Βάρης και περιοχή Μαραθώνιας Διαδρομής) . . .», όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 2698/25.7.2003 έγγραφο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προς το Συμβούλιο της Επικρατείας. Περαιτέρω, με δεδομένη την ανωτέρω παραδοχή ότι όλοι οι διαγωνιζόμενοι διέθεταν, ως εκτελούντες οδικά έργα στην περιοχή του ν. Αττικής, ανεπτυγμένα εργοτάξια σε μία τουλάχιστον από τις ευρύτερες περιοχές εκτελέσεως του επιδίκου έργου (πρβλ. Ε.Α. 114/98), η Διοίκηση ώφειλε να αιτιολογήσει ειδικώς τους λόγους, για τους οποίους δεν έλαβε υπ' όψιν τον συναφή ισχυρισμό της αιτούσης, δηλαδή ότι στοιχείο μειώσεως του κόστους κατασκευής του έργου για την ίδια και δικαιολογήσεως του ύψους της προσφερομένης εκπτώσεως αποτελούσε η δυνατότητά της να χρησιμοποιεί υφιστάμενα εργοτάξια ανήκοντα στη μητρική της εταιρεία «Μηχανική Α.Ε.» εγκατεστημένα εντός του λεκανοπεδίου Αττικής, ιδίως δε το ευρισκόμενο στο οδικό έργο της Λ. Βάρης-Κορωπίου, το οποίο εκτελεί η εταιρεία «Μηχανική Α.Ε.» σε κοινοπραξία με άλλες επιχειρήσεις. Εν όψει των ανωτέρω, πιθανολογείται σοβαρή παραβίαση των μνημονευομένων κανόνων του κοινοτικού δικαίου, οι οποίοι επιβάλλουν την ειδικώς ητιολογημένη αξιολόγηση όλων των λόγων αιτιολογήσεως μίας προσφοράς, κριθείσης ως «ιδιαίτερα χαμηλής», κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με την κρινομένη αίτηση. Και ναι μεν με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/2698/25.7.2003 έγγραφο απόψεων του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προς την Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας η Διοίκηση προχωρεί στην παράθεση συγκεκριμένων λόγων, βάσει των οποίων η οδοστρωσία και τα ασφαλτικά μέρη ενός έργου οδοποιίας γίνονται με διαφορετική μεθοδολογία και, επομένως, με διαφορετικό (μικρότερο) κόστος από

Αριθμός 705/2003

τα υδραυλικά έργα, όπως το προκείμενο, ώστε να δικαιολογείται, περαιτέρω, στα έργα οδοποιίας και το τυχόν μεγαλύτερο ποσοστό παραδεκτής εκπτώσεως απ' ό,τι στα υδραυλικά έργα, όμως η ως άνω αιτιολογία παρατίθεται το πρώτον στο ως άνω έγγραφο και δεν στηρίζεται σε αξιολόγηση, γενομένη από τα αρμόδια όργανα, κατά την διαδικασία διεξαγωγής του επιδίκου διαγωνισμού. Συνεπώς, δεν δύναται να ληφθεί υπ' όψιν από την Επιτροπή Αναστολών κατά την παρούσα διαδικασία (πρβλ. ΣτΕ 5242/1996, 2875/1988, 4411/1987, 390/1987, 276/1989 κ.ά.). Όσα περαιτέρω δε προβάλλει η Διοίκηση με το ανωτέρω έγγραφο προς την Επιτροπή Αναστολών, αλλά και με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/οικ./2799/3.7.2003 όμοιο έγγραφο απόψεών της, σχετικά με το ότι η ύπαρξη εργοταξίου της εταιρείας «Μηχανική Α.Ε.» δεν αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την αιτούσα εταιρεία (θυγατρική της «Μηχανική Α.Ε.»), καθ' όσον εργοτάξια διέθεταν όλες οι διαγωνιζόμενες εταιρείες, ως εκτελούσες διάφορα έργα εντός του λεκανοπεδίου Αττικής, ιδίως δε η αναδειχθείσα ανάδοχος «Ευρωπαϊκή Τεχνική Α.Ε.», ως κατασκευάστρια του έργου ΕΕ12/01 «Μαραθώνια Διαδρομή – Τμήμα από Ν. Μάκρη (Χ.Θ. 9+000) έως Παλλήνη (Χ.Θ. 26 + 000)», δεν αίρουν την, κατά τα προεκτεθέντα, υποχρέωσή της να αιτιολογήσει ειδικώς γιατί δεν έλαβε υπ' όψιν της την ύπαρξη, του εργοταξίου που επικαλείται η αιτούσα ως στοιχείο μείωσης του κόστους κατασκευής του έργου και δικαιολογήσεως του ύψους της προσφερθείσης υπ' αυτής εκπτώσεως. Τούτο δε, διότι δεν παρατίθεται καμία ειδικωτέρα τεκμηρίωση περί του ότι τα διατιθέμενα εργοτάξια και υπό των υπολοίπων διαγωνιζομένων επιχειρήσεων απέτελεσαν γι' αυτές παράγοντα μείωσης του κόστους κατασκευής του έργου ισοδύναμο προς το επικαλούμενο υπό της αιτούσης εταιρείας όφελος, το οποίο δεν δικαιολογεί, τελικώς, το ύψος του ποσοστού της προσφερθείσης υπ' αυτής εκπτώσεως.

13. Επειδή, τέλος, εν όψει του ότι κατά τη διακήρυξη του έργου προβλέπται ως χρόνος αποπερατώσεώς του προθεσμία τριακοσίων εξήντα πέντε ημερών από της υπογραφής της σχετικής συμβάσεως και λαμβανομένου

Αριθμός 705/2003

υπ' όψιν ότι η Διοίκηση διατηρεί, σε κάθε περίπτωση, την ευχέρεια και πρό ακόμη της εκδικάσεως της αιτήσεως ακυρώσεως, την οποία έχει ασκήσει η αιτούσα κατά της προμνημονευθείσης αποφάσεως της Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. (αριθ. καταθ. 4852/20.6.2003) να επιληφθεί και πάλι του έργου της αξιολογήσεως της προσφοράς της αιτούσης, προκειμένου να διατυπώσει επ' αυτής νέα, νόμιμη, κρίση και να συνεχίσει, περαιτέρω, αναλόγως των αποτελεσμάτων της αξιολογήσεως, την διαδικασία του διαγωνισμού (πρβλ. Ε.Α. 527/2003, 380/2003, 513/2002, 500/2002, 102/2001 κ.ά.), δηλαδή εν όψει του ότι υπό τις εκτεθείσες συνθήκες δεν πιθανολογείται σοβαρώς ότι υφίσταται κίνδυνος να μην έχει αποπερατωθεί το επίδικο έργο, καθ' ο μέρος αυτό αφορά στη Μαραθώνιο Διαδρομή, μέχρι το χρόνο τελέσεως του Μαραθωνίου Δρόμου των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, δεν συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος, συμφώνως προς την παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2522/1997, ο οποίος θα επέβαλε την απόρριψη της αιτήσεως λόγω των σοβαρότερων συνεπειών που θα είχε η αποδοχή της από την ενδεχομένη ωφέλεια της αιτούσης εταιρείας (πρβλ. 527/2003), οι δε αντίθετοι ισχυρισμοί της Διοικήσεως, οι προβαλλόμενοι με το υπ' αριθμ. 2698/25.7.2003 έγγραφό της προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, δεν στοιχειοθετούν περίπτωση απορρίψεως της αιτήσεως, συμφώνως προς την ανωτέρω διάταξη.

14. Επειδή, εν όψει των ανωτέρω, πρέπει, κατ' αποδοχήν της αιτήσεως, να ανασταλεί η εκτέλεση της υπ' αριθμ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/2065/26.5.2003 αποφάσεως της Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., κατά το μέρος της που αφορά στην απόρριψη της αιτιολόγησής της προσφοράς της αιτούσης εταιρείας.

Διά ταύτα

Δέχεται την κρινομένη αίτηση.

Απόρρίπτει την παρέμβαση.

Αναστέλλει, κατά τα εκτιθέμενα στο αιτιολογικό, την εκτέλεση της υπ' αριθμ. ΕΥΔΕ/ΕΣΕΑ/2065/26.5.2003 αποφάσεως της Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.

Διατάσσει την απόδοση του καταβληθέντος παραβόλου.

Αριθμός 705/2003

Επιβάλλει συμμέτρως στο Δημόσιο και στην παρεμβαίνουσα εταιρεία την δικαστική δαπάνη της αιτούσης, η οποία ανέρχεται στο ποσό των πεντακοσίων ογδόντα (580) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 6 Αυγούστου 2003 και εκδόθηκε στις 20 του ιδίου μήνα και έτους.

Ο Πρόεδρος του Β΄ Τμήματος
Διακοπών

Η Γραμματέας

Γ. Παναγιωτόπουλος

Ι. Παπαχαραλάμπους

Σ.Α.Τ.Ε.